

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00034/2020-01/2

Датум: 24. април 2020. године
Кнеза Милоша 20, Београд

На основу чл. 11. став 2. и 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутом пријавом државне помоћи број: 401-00-984/2020-12 од 6. марта 2020. године, коју је поднело Министарство привреде, са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 20, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 15. седници, одржаној 24. априла 2020. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује за реализацију инвестиционог пројекта привредног друштва Henkel Srbija d.o.o. Beograd са седиштем у Београду, Булевар ослобођења 383, ПИБ:100472093, МБ:07102160.

II Државна помоћ из тачке I диспозитива ЈЕ УСКЛАЂЕНА са правилима за доделу државне помоћи.

III НАЛАЖЕ СЕ Министарству привреде да у року од 3 дана од дана потписивања, достави Комисији Уговор о додели средстава подстицаја закључен између Министарства привреде и привредног друштва Henkel Srbija d.o.o. Beograd са седиштем у Београду, Булевар ослобођења 383, ПИБ:100472093, МБ:07102160.

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Министарство привреде (у даљем тексту: Подносилац пријаве или Давалац) је Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) 9. марта 2020. године доставило пријаву државне помоћи, дописом број: 401-00-984/2020-12 од 6. марта 2020. године. Уз пријаву је достављен Општи образац пријаве државне помоћи и Посебан образац за пријављивање регионалне државне помоћи, Нацрт уговора о додели средстава подстицаја између Министарства привреде и привредног друштва Henkel Srbija d.o.o. Beograd са регистрованим пословним седиштем у Београду, Булевар ослобођења 383, ПИБ:100472093, МБ:07102160 (у даљем тексту: Henkel Srbija или Корисник), као и Образац пријаве за доделу средстава подстицаја, Писмо о намерама инвеститора и Предлог за Савет Развојне

агенције Србије о висини подстицаја за инвестициони пројекат привредног друштва Henkel Srbija d.o.o. Beograd (у даљем тексту: Пријава).

Комисија је на основу документације садржане у Пријави, приступила идентификацији даваоца и корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

1. Предмет Пријаве

Предмет Пријаве и процене Комисије су критеријуми којим је предвиђено додељивање јавних средстава са намером да се подржи реализација инвестиционог пројекта.

Додела јавних средстава врши се на основу Закона о улагањима („Службени гласник РС” број 89/15 и 95/18, у даљем тексту: Закон о улагањима), Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања („Службени гласник РС“, број 1/19) и сагласности коју даје Влада својим Закључком.

У складу са наведеним прописима Министарство привреде потписује уговор са Корисником, којим се регулишу међусобна права и обавезе у погледу реализације инвестиционог пројекта, износа подстицајних средстава, али и одрживости пројекта са становишта производње и запошљавања.

1.1. Опис Нацрта уговора

Предмет Нацрта уговора је додела јавних средстава подстицаја ради финансијске подршке Кориснику за реализацију Инвестиционог пројекта који се односи на изградњу нове производне линије и проширење постојећих производних капацитета за производњу кућне хемије у Крушевцу, чијим спровођењем ће бити запослено најмање 100 нових радника на неодређено време до краја 2021. године. Корисник се обавезује да у истом року изврши улагање у материјалну и нематеријалну имовину у вредности од најмање 93.575.000 евра од чега је предвиђено улагање у изградњу објеката и адаптацију у износу од 11.450.000 евра, и улагање у нову опрему у износу од 82.125.000 евра. Вредност трошкова зарада за новозапослена лица повезана са улагањем у двогодишњем периоду, након достизања пуне запослености предвиђене инвестиционим пројектом, износиће најмање 1.900.658 евра.

Даље, предвиђена је и обавеза да Корисник обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ. Оправдани трошкови ће се посматрати у односу на инвестициони план који је детаљно описан у пословном плану који је доставио Корисник и који чини саставни део Нацрта уговора.

Сходно члану 8. Нацрта уговора, као инструмент обезбеђења могуће обавезе повраћаја средстава које Корисник прими на основу уговора, Корисник ће доставити безусловне, неопозиве банкарске гаранције, плативе на први позив у корист даваоца, које издаје пословна банка која је регистрована на територији Републике Србије. Наиме, за исплату

прве транше средстава Корисник је дужан да достави банкарску гаранцију која ће гарантовати повраћај средстава за ту траншу за коју се подноси захтев за исплату, која ће важити 3 (три) године и 6 (шест) месеци, почев од дана подношења захтева за исплату од стране Корисника. За исплату друге транше Корисник је дужан да достави банкарску гаранцију која гласи на укупан износ средстава активну 5 година и 6 месеци од дана подношења захтева за другу траншу. Уколико се навршава период важења банкарске гаранције која гарантује повраћај средстава за прву траншу средстава, а извесно је да до истека тог периода Корисник неће доставити банкарску гаранцију која гласи на укупан износ средстава, Корисник је дужан да обезбеди продужетак важења банкарске гаранције која истиче. Давалац државне помоћи ће имати право да захтева исплату на основу банкарских гаранција, и то само за износ средстава који је исплаћен Кориснику и који је Корисник дужан да врати на основу овог Нацрта уговора, уколико их Корисник није вратио у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема писаног захтева који му достави Министарство, или било који државни орган задужен за праћење и контролу извршавања обавеза по овом Нацрту уговора.

У погледу задржавања инвестиције и новоотворених радних места, Корисник се обавезује да новоотворена радна места повезана са инвестицијом и инвестицију задржи на територији града Крушевца најмање пет година од завршетка инвестиционог пројекта.

Од значаја представља и Нацртом уговора предвиђена обавеза Корисника да уговор учини доступним сваком даваоцу државне помоћи код којег се јави за доделу средстава у циљу правилне оцене могућности за доделу и кумулације.

2. Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању инвеститору да, ван тржишних услова, прибави финансијска средства из јавних извора.

2.1. Циљ државне помоћи

Циљ државне помоћи је привлачење директног улагања које доводи до подстицања регионалног развоја у Републици Србији. С тим у вези Савет за економски развој Развојне агенције Србије предлаже Министарству привреде доделу јавних средстава којима се пружа регионална помоћ за улагање великог привредног субјекта у изградњу и постављање фабрике за производњу кућне хемије у граду Крушевцу.

2.2. Давалац и корисник државне помоћи

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификовано је Министарство привреде, које на основу предлога Савета за економски развој Развојне агенције Србије потписује уговор о додели средстава са Корисником.

Корисник државне помоћи је привредно друштво Henkel Srbija d.o.o. Beograd са регистрованим пословним седиштем у Београду, Булевар ослобођења 383, ПИБ: 100472093, МБ: 07102160, чија је шифра делатности: 2041 – Производња детерџента, сапуна, средстава за чишћење и полирање.

Корисник је основан дана 31. октобра 2002. године и у власништву је компаније HENKEL CENTRAL EASTERN EUROPE GESELLSCHAFT MBH, Аустрија, која поседује 99,75% удела у Кориснику. Поред тога, Корисник је део Henkel групације, у оквиру које постоји више од 180 производних погона широм света, а која је у 2018. години остварила процењени консолидовани приход од 19.899.000.000 евра и која запошљавала око 53.000 радника. Корисник се бави производњом детерџената, сапуна, средстава за чишћење и полирање и поседује погоне за производњу у Инђији и Крушевцу, а своје производе извози у 36 земаља, укључујући и Нови Зеланд, Аустралију и Чиле.

Имајући у виду податке из Пријаве може се закључити да привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама у смислу правила за доделу државне помоћи¹.

2.3. Опис инвестиционог пројекта

Инвестицијом се реализује делимична greenfield инвестиција која је повезана са неколико нових и иновативних детерџентских технологија које ће бити јединствене. Инвестиција предвиђа изградњу два нова производна објекта већа од 16.000 квадратних метара, односно, инфраструктуру, део за припрему маса и неколико линија за пуњење/паковање. Такође планира се унапређене постојеће производње тако да се прилагоди новим производним технологијама. Пројекат је у завршној фази планирања. Почетак производње планиран је за другу половину 2020. године, а почетак пуне производње за 2021. годину. Корисник планира да инвестира у три линије производа: нову технологију формирања и пуњења капсула (капсуле за интензивно прање), нову висококвалитетну кесицу са јединичном дозом (ново висококвалитетно машинско прање судова) и нову генерацију освеживача за тоалетну шољу са текстуром гела (bright gel за избељивање). Према проценама Корисника, на основу тренутне количинске процене, пројекат ће захтевати више од осам производних линија.

Инвестиција подразумева неопходно проширење објеката, инфраструктуру, резервоаре, мешање, паковање и складиште, увођење нове опреме за линију, нове опреме за мешање гела, линије за производњу кесица, једну нову машину за пуњење дојпак амбалаже, бројача таблета, пакерице за паковања и полуаутоматске линије за пуњење кутија. Што се тиче паковања, пројекат такође предвиђа калупе за једну величину поклопца и две величине кутија, нове, гел СВР у производном погону Корисника.

Инвестиција ће се реализовати на простору постојеће фабрике и то тако што ће се за производњу нових врећица за машинско прање судова изградити нови објект на месту постојећег магацина за амбалажни материјал (око 800 квадратних метара постојећег магацина ће бити срушено а око 3.600 квадратних метара ће бити изграђено на два нивоа) и биће повезан са постојећим објектом за таблете за машинско прање судова. За пројекат капсула планирана је изградња новог објекта већег од 13.000 квадратних метара у делу

¹Агенција за привредне регистре

<http://pretraga3.apr.gov.rs/pretragaObveznikaFI/FiDetails/?mbr=07102160&rnd=CBE9D39BB5239AFB7195C526DCEA826060CE8B63>

погона где се тренутно налази неколико старих зграда које су ван употребе и које ће бити срушене.

У оквиру поднетог инвестиционог плана предвиђено је улагање у изградњу објеката и адаптацију у износу од 11.450.000 евра, и улагање у искључиво нову опрему у износу од 82.125.000 евра.

Поред наведеног Корисник је изнео и план о заштити животне средине, односно о утицају производње на животну средину који ће бити под строгим контролом. Корисник планира да емисију штетних загађења, како ваздуха тако и воде, смањи путем филтера и пречишћивача отпадних вода.

2.4. Инструмент доделе државне помоћи (висина, трајање државне помоћи, кумулација и задржавање инвестиције)

Инструмент доделе државне помоћи је додела бесповратних средстава, односно субвенције у износу од 14.436.250 евра.

Предвиђено је да се средства исплаћују Кориснику у две транше у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења захтева за исплату средстава, у складу са расположивим буџетским средствима, и то: прва транша у 2020. години, у износу од 72,18% средстава, односно 10.420.085,25 евра по достављању доказа који потврђује да је Корисник испунио обавезу улагања 92.975.000,00 евра и обавезу запослења 45 нових радника на неодређено време и друга транша, у 2021. години, у износу од 27,82% средстава, односно 4.016.164,75 евра по достављању доказа који потврђује да је Корисник испунио обавезу улагања 600.000 евра и обавезу запослења 55 нових радника на неодређено време.

Од значаја за оцену Комисије, представља чињеница да се јавна средства додељују под условом да Корисник задржи инвестиције у региону који се помаже најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта.

Са становишта значаја регионалног развоја и утицаја на њега Подносилац пријаве је истакао да ће реализација инвестиције утицати на отварање нових радних места/запошљавање, ангажовање локалних предузећа, увећање локалних пореза, привлачење других инвеститора.

Подносилац пријаве оправдано претпоставља да ће инвестициони пројекат, такође, довести до стварања индиректних послова у ланцу снабдевања, као и да постоје претпоставке за даље ефекте запошљавања који се могу очекивати у услужним индустријама током фазе изградње и када је постројење у функцији.

Достављени план Корисника је постављен тако да је Корисник предвидео активности када су у питању обуке запослених и планирање редовне додатне обуке запослених.

Подносилац пријаве напомиње да је привлачење страних директних инвестиција виталан део регионалног плана развоја за Републику Србију у целини.

Налаз и оцена Комисије:

На 15. седници Савета Комисије, одржаној 24. априла 2020. године, Савет Комисије је на основу података и информација које је доставио Подносилац пријаве оценио постојање и усклађеност државне помоћи у складу са правилима за доделу. У смислу члана 30. став 2. Закона, пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

- Постојање државне помоћи

Комисија је утврдила да је Нацртом уговора предвиђена додела средстава подстицаја, као субвенција великом привредном субјекту за реализацију инвестиционог пројекта за изградњу нове производне линије и проширење постојећих у износу од 16.400.000 евра. Субвенција се додељује на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања („Службени гласник РС“, број 1/19) и Нацрта уговора.

С тим у вези констатовано је да је Комисија решењем број: 110-00-00011/1/2018-01 од 26. марта 2019. године наведену уредбу оценила као шему државне помоћи која је усклађена са правилима за доделу.

Обавеза пријаве државне помоћи у складу са одредбом члана 30. став 1. тачка 3) прописана је за индивидуалну државну помоћ која се додељује на основу шема државне помоћи, чија планирана вредност, без обзира на врсту и број инструмената, износи најмање 10.000.000 евра у динарској противвредности.

Помоћ која се додељује привредном друштву Henkel Србија d.o.o. Београд на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања („Службени гласник РС“, број 1/19), а у складу са Нацртом уговора у износу 16.400.000 евра прелази прописани износ у смислу члана 30. став 1. тачка 3) за коју постоји обавеза пријаве. Стога, Комисија је приступила оцени испуњености критеријума за постојање државне помоћи.

Наиме, доделом бесповратних средстава на основу поменутог уговора, долази до стварног увећања јавног расхода с обзиром да се иста додељују из буџета Републике Србије. Имајући у виду да мера није хоризонталног карактера односно не примењује се на све учеснике на тржишту (општа мера), већ се средства додељују само одређеном конкретном кориснику, наведена мера је селективне природе. На овакав начин одређеном, унапред познатом, учеснику на тржишту се додељују средства у облику субвенције која иначе не би добио, чиме се омогућава умањење стварних трошкова које би тај учесник морао да сноси у ситуацији када би подршка изостала. Стога, учеснику на тржишту се омогућава одговарајућа економска предност чиме се корисник доводи у повољнији положаја на тржишту у односу на конкуренте, што последично може водити нарушавању конкуренције на тржишту. Финансијска подршка се додељује за потребе инвестиције у производњу робе (капсула за интензивно прање, затим нову висококвалитетну кесицу са јединичном дозом

за машинско прање судова, као и нову генерацију освеживача за тоалетну шољу са текстуром гела за избељивање и др.) која је предмет интензивне трговинске размене са земљама чланицама Европске уније, при чему ће се парцијално и заменити увоз истих у корист производње, сматра се да наведена мера утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Сходно наведеном, Комисија је оценила да су испуњени критеријуми из члана 3. став 1. Закона, и утврдила постојање државне помоћи.

- Оцена усклађености државне помоћи

У поступку претходне контроле Комисија је оценила усклађеност државне помоћи, која се додељује у складу са Нацртом уговора, са правилима за доделу државне помоћи прописаним чл. 7-14. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба).

На основу података о пословном успеху и делатности друштва Henkel Srbija d.o.o. Beograd², оцењено је да привредни субјект не представља привредни субјект у тешкоћама нити да обавља делатност из сектора челика, синтетичких влакана и угља, чиме је испуњен услов у смислу члана 7. став 2. Уредбе.

Средства се додељују за реализација претежно green-field инвестиције, инвестициони пројекат садржи улагање у набавку земљишта и његово опремање, изградњу објеката, набавку нове опреме, запошљавање 100 нових радника на неодређено време до краја 2021. године. Наведено представља оправдане трошкове за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи. Ова врста помоћи у складу са чланом 9. Уредбе може се доделити за почетна инвестициона улагања (материјална и нематеријална имовина) и отварање нових радних места повезаних са почетним улагањем. Корисник је изабрао постојећу локацију водећи се преваходно трошковима, сходно чему је Комисија утврдила да је износ државне помоћи пропорционалан у односу на избор локације (који укључује трошкове и предности).

Предложени интензитет државне помоћи утврђен је на основу члана 8. ст. 1. и 2. Уредбе којима је прописано да се максимални дозвољени износи средстава утврђују у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи и критеријумима из Уредбе, те да се максимални износ средстава за велика привредна друштва може утврдити највише до 50% оправданих трошкова за реализацију инвестиционог пројекта. Такође, члан 13. Уредбе прописује да максимални додељени износ средстава који може бити додељен за улагања већа од 50 милиона евра не може бити већи од 25% оправданих трошкова улагања, а за улагања која прелазе износ од 100 милиона евра тај проценат не може бити већи од 17% оправданих трошкова улагања, као и да се утврђује на начин да се за део оправданих трошкова улагања који прелазе износ од 50 милиона евра додељује 25% тих трошкова, а за део оправданих трошкова улагања који прелазе износ од 100 милиона

² Агенција за привредне регистре
<http://pretraga3.apr.gov.rs/pretragaObveznikaFI/FiDetails/?mbr=07102160&rnd=CBE9D39BB5239AFB7195C526DCEA826060CE8B63>

евра – до 17% тих трошкова. Укупна процењена вредност инвестиције износи 93.575.000 евра, сагласно изјави Подносиоца пријаве износ оправданих трошкова обухвата цело процењени износ улагања с обзиром да Корисник не планира улагања у набавку половне опреме. Стога, интензитет државне помоћи је у складу са правилима којим се утврђује максимални интензитет.

Нацртом уговора је предвиђена обавеза Корисника да обезбеди учешће од најмање $\frac{1}{4}$ оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, односно прописану обавезу да инвестицију и новоотворена радна места повезана са инвестицијом задржи на територији града Крушевца најмање пет година након завршетка инвестиционог пројекта. Такође, Подносилац пријаве је уз послату документацију доставио и Писмо о намерама Корисника, сврставајући себе као потенцијалног корисника државне помоћи, при чему је истакнуто да је додела јавних средстава у директној вези са величином пројекта, као и да се очекује да предметно улагање утиче на будућа планирана улагања Корисника у Србији. На основу наведеног Комисија је оценила су испуњени услови прописани чланом 14. Уредбе у погледу сопственог доприноса и задржавање инвестиције Корисника на територији града Крушевца.

Од значаја за даљи ток инвестиције и контролу државне помоћи у контексту кумулације, представља Нацртом уговора прописана обавеза инвеститора да наведени уговор поднесе сваком даваоцу државне помоћи од кога је захтевана одређена додела средстава, при чему износ додељених средстава не сме бити виши од износа прописаног чланом 13. Уредбе. Наведено је у складу са правилом кумулације из члана 7. Закона, сходно чему је у циљу утврђивања преосталог дозвољеног износа конкретне помоћи, давалац дужан да, пре доделе државне помоћи од корисника прибави писану изјаву, да ли му је и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, и изврши кумулацију.

На основу свега наведеног, утврђено је да субвенција предвиђена Нацртом уговора представља усклађену индивидуалну државну помоћ која се додељује на основу шеме државне помоћи у смислу члана 5. Закона, односно да су испуњени услови из чл.7-14. Уредбе, на основу чега је одлучено као у тачкама **I и II диспозитива овог решења.**

С обзиром да је Савет оцењивао само текст Нацрта уговора који се потенцијално може разликовати од коначног текста уговора који ће бити потписан, нарочито у погледу износа помоћи, односно да се такве разлике могу односити на чињенице на којима је Савет засновао своју одлуку одлучено је као у тачки **III диспозитива овог решења.**

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац Пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, док је коришћење тих средстава на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да

ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 1. Закона, одлучено је као у тачки **IV диспозитива овог решења.**

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон, 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Доставити:

- Министарству привреде
- Развојној агенцији Србије
- Архиви